

نقد و بررسی اصلاحیه دستورالعمل
شرایط واگذاری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

معاونت پژوهش‌های اقتصادی
دفتر: مطالعات بخش عمومی

کد موضوعی: ۲۳۰
شماره مسلسل: ۱۴۹۷۴
شهریورماه ۱۳۹۵

به نام خدا

فهرست مطالب

۱	چکیده.....
۲	مقدمه.....
۳	۱. نقد به کلیت دستورالعمل.....
۴	۲. بررسی مواد دستورالعمل.....
۱۹	جمع بندی.....
۲۱	منابع و مأخذ.....

نقد و بررسی اصلاحیه دستورالعمل شرایط واگذاری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

چکیده

دستورالعمل شرایط واگذاری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای که توسط شورای اقتصاد در جلسه مورخ ۱۳۹۴/۶/۲ به تصویب رسیده در رابطه با ماده (۲۷) قانون الحاق برخی از مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) تنظیم شده است. در ویرایش اول این گزارش، دستورالعمل مذکور مورد نقد و بررسی قرار گرفت. با توجه به اصلاح دستورالعمل مذکور توسط شورای اقتصاد در جلسه مورخ ۱۳۹۵/۳/۱۸ در این گزارش ویرایش جدید دستورالعمل بررسی می‌گردد.

• نقاط قوت دستورالعمل

این دستورالعمل که به منظور تسهیل واگذاری طرح‌های عمرانی جدید و نیمه‌تمام تهیه شده است، نسبت به نسخه قبلی تغییرات قابل توجهی داشته است. از تغییرات مثبت دستورالعمل می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- حذف کارگروه ساماندهی مرکزی و استانی،
- حذف امکان خرید طرح‌های عمرانی توسط شرکت‌های دولتی،
- حذف روش مبهم فروش طرح‌ها تحت عنوان «مذاکره رقابتی»،
- حذف روش‌های مبهم ارزشگذاری پروژه (ارزش جاری و ارزش جزئی و...)
- حذف ماده مربوط به تأسیس نهاد تنظیم مقررات توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی.

• انتقادات وارد بر دستورالعمل

علیرغم اصلاحات مثبت انجام شده، همچنان دستورالعمل با نقدهایی روبروست. اشتباهاتی مانند اشتباهات صورت گرفته در بند «۱۰» و «۱۱» ماده (۱) و حتی برخی اشتباهات املائی مانند ماده (۱۲) دستورالعمل نشان از شتابزدگی در تهیه آن دارد.

ابهام در تعاریف، تعارض با برخی قوانین مادر مانند قانون برگزاری مناقصات، تغییر فرآیندهای رایج واگذاری پروژه‌ها و استفاده دولت از خدمات بخش غیردولتی، ارائه مفادی که نیاز به قانونگذاری جداگانه داشته و فراتر از آیین‌نامه هستند و همچنین ورود به حوزه‌هایی فراتر از حوزه شمول ماده (۲۷) قانون الحاق برخی از مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) از جمله ابهامات موجود در این رابطه هستند.

• پیشنهادها

با توجه به نکات فوق همانند بررسی انجام شده برای ویرایش نخست دستورالعمل، در درجه اول لغو دستورالعمل مذکور و ارائه لایحه‌ای جهت ساماندهی طرح‌های عمرانی پیشنهاد می‌شود.

- در درجه دوم و در صورت اصرار بر این دستورالعمل پیشنهاد می‌شود اصلاحات زیر انجام گیرد:
۱. جهت واگذاری طرح‌ها از پتانسیل قانون برگزاری مناقصات استفاده شده و موادی از دستورالعمل که ناقص این امر هستند (ماده (۴)) حذف شوند. استفاده از قانون مذکور هم کارآیی واگذاری‌ها را نسبت به دستورالعمل فعلی افزایش می‌دهد و هم موجبات بروز فساد را کاهش می‌دهد.
 ۲. برخی وظایفی که برای سازمان مدیریت دیده شده، بسیار مبهم بوده و زمینه را برای اختلاف بین‌دستگاهی و سخت شدن فرآیند واگذاری فراهم می‌کند که باید حذف یا اصلاح شوند.
 ۳. فرآیند انتخاب سرمایه‌گذار بعضاً توسط دو سازوکار موازی و با معیارهای مالی معیوب انجام می‌شود که باید مورد بازبینی قرار گیرند.
 ۴. فرآیند کاری کارگروه واگذاری با توجه به حجم بالای پروژه‌ها مورد بازبینی قرار گیرد. افزایش مدت زمان بررسی طرح‌ها توسط کارگروه و همچنین تکثر در کارگروه‌های واگذاری به این امر می‌تواند کمک کند.
 ۵. به‌طور جدی پیشنهاد می‌شود فرآیندهای در نظر گرفته شده در دستورالعمل کاملاً شفاف شود. برای مثال اسناد تهیه شده برای طرح‌ها و واگذاری آنها و نظرات کارگروه‌های مختلف و همچنین فراخوان واگذاری پروژه‌ها با استفاده از سایت اینترنتی که برای این امر در نظر گرفته می‌شود کاملاً شفاف و در معرض دید عموم قرار بگیرد.

مقدمه

واگذاری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای یکی از اولویت‌های اعلام شده توسط دولت است. برای این منظور دولت تلاش‌هایی جهت استفاده از پتانسیل‌های قانونی کشور جهت استفاده از توانمندی بخش خصوصی در تکمیل و بهره‌برداری از طرح‌های نیمه‌تمام انجام داده است. در این راستا شورای اقتصاد در جلسه مورخ ۱۳۹۴/۶/۲ به استناد ماده (۲۷) قانون الحاق برخی از مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)^۱، دستورالعمل شرایط واگذاری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای جدید، نیمه‌تمام، تکمیل شده و آماده بهره‌برداری به بخش غیردولتی را تصویب و ابلاغ کرده است. این

۱. ماده (۲۷) - به دولت اجازه داده می‌شود اقدامات زیر را به‌عمل آورد:

الف) واگذاری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای جدید و نیمه‌تمام و تکمیل شده و آماده بهره‌برداری در قالب قراردادهای شرایط مورد تصویب شورای اقتصاد با تعیین نحوه تأمین مالی دوره ساخت (فاینانس)، پرداخت هزینه‌های بهره‌برداری یا خرید خدمات در مدت قرارداد با رعایت استانداردهای اجرای کیفیت خدمات و نهایتاً واگذاری طرح پس از دوره قرارداد به بخش غیردولتی با حفظ کاربری.
 ب) واگذاری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیمه‌تمام و تکمیل شده که خدمات آنها قابل عرضه توسط بخش غیردولتی است به‌صورت نقد و اقساط به بخش غیردولتی با حفظ کاربری.
 ج) واگذاری مالکیت، حق بهره‌برداری و یا بهره‌برداری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای قابل واگذاری و نیز اموال منقول و غیرمنقول و حقوق مالی مازاد بر نیاز دولت با حفظ کاربری.
 تبصره «۱» - درآمد دولت ناشی از اجرای احکام این ماده پس از واریز به خزانه‌داری کل کشور و از محل ردیف خاصی که برای این منظور در قوانین بودجه سنواتی پیش‌بینی می‌شود و نیز اعتبار ردیف‌های مربوط به طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در قالب تسهیلات و وجوه اداره‌شده شامل پارانه، سود و کارمزد و یا تسهیلات و کمک و سایر روش‌های تأمین مالی مورد تصویب شورای اقتصاد به طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و یا تبدیل به احسن نمودن تجهیزات سرمایه‌ای و اموال غیرمنقول در قالب موافقتنامه متبادله با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور قابل اختصاص است.
 تبصره «۲» - کمک‌های بلاعوض موضوع این ماده، درآمد اشخاص تلقی نمی‌شود و مشمول پرداخت مالیات بر درآمد نیست.

دستورالعمل به موجب مصوبه مورخ ۱۳۹۴/۷/۲۲ به شماره ۹۵۵۹۳/ت/۵۲۴۶۶ هـ هیئت محترم وزیران تنفیذ شده است. سپس با توجه به انتقادات مطرح شده دستورالعمل مذکور توسط شورای اقتصاد در جلسه مورخ ۱۳۹۵/۳/۱۸ اصلاح گردیده و در این گزارش ویرایش جدید دستورالعمل بررسی می‌گردد. مطالعه مفاد دستورالعمل جدید حاکی از وجود برخی اصلاحات نسبت به ویرایش قبلی است. برای مثال محورهای زیر که در ویرایش پیشین مطرح شده بودند در ویرایش جدید حذف شده‌اند:

- حذف کارگروه ساماندهی مرکزی و استانی،
 - حذف امکان خرید طرح‌های عمرانی توسط شرکت‌های دولتی،
 - حذف روش مبهم فروش طرح‌ها تحت عنوان «مذاکره رقابتی»،
 - حذف روش‌های مبهم ارزشگذاری پروژه (ارزش جاری و ارزش جزئی و...)،
 - حذف ماده مربوط به تأسیس نهاد تنظیم مقررات توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی.
- با وجود اصلاحات مذکور همچنان برخی مشکلات پابرجا هستند. در این گزارش این دستورالعمل در دو قسمت بررسی می‌شود. ابتدا کلیت دستورالعمل و نقدهای وارده به آن مطرح شده و سپس نقدهای وارده به بندهای دستورالعمل در قالب جدول ارائه می‌گردد.^۱

۱. نقد به کلیت دستورالعمل

همان‌طور که پیش‌تر اشاره شد در این قسمت برخی نقدهایی که به کلیت دستورالعمل وارد می‌شود مطرح می‌گردد.

الف) این دستورالعمل شامل مجموعه‌ای از احکام برای مشارکت عمومی - خصوصی در اجرای طرح‌های عمرانی دولت است و تناسبی با مفاد ماده (۲۷) قانون الحاق برخی از مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) ندارد. گفتنی است ماده مذکور در مورد واگذاری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بوده و در قالب سه بند تهیه شده است.

ب) در صدر ماده (۲۷) قانون یاد شده به دولت اجازه داده شده است اقدامات بندهای «الف» تا «ج» ذیل ماده را به عمل آورد. اما نکته قابل توجه آن است که صرفاً بند «الف» ماده یاد شده موکول به تصویب شورای محترم اقتصاد شده است، لکن در دستورالعمل تهیه شده بندهای «ب» و «ج» نیز در همین قالب مورد حکم قرار گرفته‌اند. گفتنی است در بند «الف» نیز صرفاً تصمیم‌گیری در مورد «قالب قراردادی و شرایط واگذاری پروژه‌ها» به شورای اقتصاد واگذار شده است.

ج) هرگونه واگذاری به بخش غیردولتی در حوزه‌های چهارگانه سلامت، آموزش، تحقیقات و فرهنگ

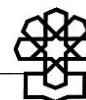
۱. با توجه به عدم تغییر بخش‌های زیادی از دستورالعمل، برخی نکات مطرح شده در این گزارش مشابه گزارش ویرایش نخست است.

به موجب تبصره «۲» بند «ج» ماده (۳) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی موکول به ارائه لایحه پیرامون حوزه‌های مزبور از طرف دولت و تصویب آن در مجلس شده که هنوز این لایحه از سوی دولت به مجلس ارائه نشده است. صدور احکام عام و اگذاری در قالب دستورالعمل جدید (و شمول حوزه‌های چهارگانه مذکور در این دستورالعمل) مخالف با قانون نامبرده است.

د) براساس این دستورالعمل، وظیفه واگذاری طرح‌ها، به دستگاه‌های اجرایی محول شده است، حال آنکه اجازه انجام این کار حسب ماده (۲۷) قانون یاد شده به دولت داده شده است. به علاوه این مصوبه با نادیده گرفتن بند «ج» ماده (۱۹) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی، تمرکز در امر واگذاری طرح‌های نیمه تمام شرکت‌های دولتی توسط سازمان خصوصی‌سازی را که هدف قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی بوده تحت الشعاع قرار داده است. ه) در واگذاری سهام بنگاه‌ها و اموال تکمیل شده اعم از دارایی‌های غیرمنقول یا ثابت نظیر زمین و مستغلات، عین مبیع به عنوان وثیقه معامله از خریداران در توثیق دولت قرار می‌گیرد و عموماً تا پایان دوره تعهدات مالی خریدار یا بعضاً طبق توافقات قراردادی فی مابین فروشنده و خریدار به عنوان تضمین و ترهین در وثیقه قرار می‌گیرند. لکن در واگذاری مصادیق موضوع این دستورالعمل در اکثریت موارد وجود این دسته از تضامین محل سؤال است و در مورد سایر تضامین متصور نیز جزئیات لازم در دستورالعمل دیده نمی‌شود.

۲. بررسی مواد دستورالعمل

در ادامه بندهای دستورالعمل مذکور به‌طور جداگانه مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

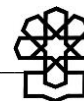
متن ماده	نظر کارشناسی
ماده (۱) - تعاریف ۱. پروژه: پروژه‌های جدید، نیمه‌تمام، آماده بهره‌برداری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در راستای هدف اصلی طرح به صورت مستقل یا وابسته است و در قالب یک یا چند پروژه درون یک طرح قرار دارد.	در متن ماده (۲۷) قانون و سایر قوانین مادر مالی و محاسباتی بحث از طرح است و اعتبارات در پیوست ۱ قانون بودجه نیز بر مبنای طرح تخصیص داده می‌شود، ولی در این دستورالعمل بر واحد پروژه جهت واگذاری تمرکز شده است. ضمناً تعریف پروژه آماده بهره‌برداری می‌تواند به شفافیت فرآیندها کمک کند.
۲. قانون الحاق (۲): قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) ابلاغیه شماره ۴۸۸/۸۷۰۳۵ مورخ ۱۳/۱۲/۱۳۹۳ مجلس شورای اسلامی	
۳. پروژه جدید: پروژه‌ای که لازمه اجرای آن ایجاد تعهد برای دولت است و از محل اعتبارات بودجه سنواتی هیچ‌گونه اعتبار مصوبی نداشته و لازم است فرآیند قانونی کسب مجوز مطابق ماده (۲۳) قانون الحاق (۲) را طی نماید.	در ماده (۲۳) قانون الحاق (۲) صحبتی از «پروژه جدید» نشده بلکه به طور کلی بحث از «طرح جدید» است.
۴. پروژه نیمه تمام: پروژه‌ای که دولت اجرای آن را از محل اعتبارات بودجه سنواتی متعهد شده و مرحله‌ای از اجرای پروژه آغاز شده است و درصد پیشرفت آن می‌تواند بیشتر از صفر تا کمتر از ۱۰۰ درصد باشد.	
۵. طرح تملک دارایی‌های سرمایه‌ای: مجموعه عملیات و خدمات مشخصی است که بر اساس مطالعات توجیهی، فنی و اقتصادی و اجتماعی که توسط دستگاه اجرایی انجام می‌شود طی مدت معین و با اعتبار معین برای تحقق بخشیدن به هدف‌های برنامه توسعه پنج‌ساله به صورت سرمایه‌گذاری ثابت یا مطالعه برای ایجاد دارایی سرمایه‌ای اجرا می‌گردد و منابع مورد نیاز اجرای آن از محل اعتبارات مربوط به تملک دارایی‌های سرمایه‌ای تأمین می‌شود و به دو نوع انتفاعی و غیرانتفاعی تقسیم می‌گردد.	
۶. دستگاه اجرایی: منظور دستگاه‌های موضوع بند «ب» ماده (۱) قانون برگزاری مناقصات می‌باشد.	
۷. دستگاه بهره‌بردار: دستگاهی است که پس از اجرا و تکمیل طرح تملک دارایی سرمایه‌ای طبق قوانین و مقررات مربوط موظف به بهره‌برداری و نگهداری از آن می‌گردد.	اقتباس شده از تعریف دستگاه بهره‌بردار در بند ۱۲ ماده (۱) قانون برنامه و بودجه
۸. دستگاه مرکزی: واحد مرکزی دستگاه‌های موضوع بند «ب» ماده (۱) قانون برگزاری مناقصات که طبق مقررات، وظیفه راهبری واحدهای تابع را برعهده دارند.	
۹. سازمان: سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور	
۱۰. سازمان استانی: سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها	

نظر کارشناسی	متن ماده
	۱۱. سرمایه‌پذیر: به دستگاه اجرایی واگذارکننده طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و امضاکننده قرارداد واگذاری اطلاق می‌شود.
	۱۲. سرمایه‌گذار: به اشخاص حقیقی یا حقوقی غیردولتی اعم از داخلی، خارجی و یا ترکیبی از داخلی و خارجی که به صورت انفرادی یا در قالب کنسرسیوم طرف قرارداد واگذاری با سرمایه‌پذیر است، اطلاق می‌گردد.
مشخص نیست چرا «در صورت لزوم» شرکت پروژه تأسیس خواهد شد. به عبارت بهتر حتماً برای سرمایه‌گذاری لازم است که شرکت پروژه تأسیس شود.	۱۳. شرکت پروژه: شرکتی که سرمایه‌گذار برای انجام پروژه در صورت لزوم تأسیس می‌کند.
برای تعریف «طرح» خودگردان از اصطلاح «پروژه» استفاده نموده است. در حالی که منطقیاً «طرح» خودگردان، «طرحی» است که دارای توجیه مالی برای سرمایه‌گذار دارد.	۱۴. طرح‌های خودگردان: پروژه‌هایی که دارای توجیه مالی برای سرمایه‌گذار بوده و عواید ناشی از پروژه، هزینه‌ها و سود مورد نظر سرمایه‌گذار را پوشش می‌دهد.
مشابه بند «۱۰» تعریف «طرح» غیرخودگردان از اصطلاح «پروژه» استفاده نموده است.	۱۵. طرح‌های غیرخودگردان: پروژه‌هایی که در صورت عدم حمایت (اعم از تضمین خرید محصول، تضمین حداقل تقاضا و سایر مشوق‌ها) دارای توجیه مالی برای سرمایه‌گذار نیست.
	۱۶. فهرست کوتاه: فهرست اسامی و مشخصات متقاضیانی که در ارزیابی صلاحیت سرمایه‌گذار مورد تأیید قرار گرفته و جهت ارائه پیشنهاد طرح تجاری پروژه (پیشنهاد فنی و مالی پروژه) از آنها دعوت می‌شود.
	۱۷. قرارداد واگذاری: قراردادی است که بین سرمایه‌پذیر و سرمایه‌گذار در مورد نحوه مالکیت و حدود مسئولیت‌های طرفین در چارچوب ماده (۲۷) قانون الحاق (۲) و این دستورالعمل منعقد می‌گردد.
واژه «شخص حقوقی» به معنی یک نهاد یا یک بنگاه است. در حالی که قاعدتاً منظور نگارندگان آیین‌نامه از شخص حقوقی، یک «سیمت رسمی» بوده است. مشخص نیست منظور از «هیئت کارشناسی متناسب» چه هیئتی است. مشخص نبودن اعضای هیئت زمینه را برای تصمیمات سلیقه‌ای در تعیین ترکیب هیئت فراهم می‌کند.	۱۸. کارشناس قیمتگذاری: شخص حقیقی یا حقوقی تعیین‌کننده قیمت اولیه طرح یا پروژه قابل واگذاری شامل کارشناس رسمی یا هیئت کارشناسی متناسب در حدود صلاحیت حرفه‌ای به انتخاب کارگروه واگذاری

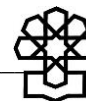
متن ماده	نظر کارشناسی
۱۹. قیمت اولیه: قیمت فروش، اجاره و یا سایر روش‌های واگذاری که توسط کارشناس قیمتگذاری بر اساس اسناد هزینه‌کرد طرح یا پروژه، قیمت روز و یا ارزش بازدهی سرمایه‌گذاری در طرح یا پروژه محاسبه شده و توسط کارگروه واگذاری مورد تأیید قرار می‌گیرد.	ترکیب اضافه «قیمت سایر روش‌های واگذاری» صحیح نیست. قاعدتاً منظور نگارندگان آیین‌نامه، قیمتی است که برای فروش، اجاره یا سایر روش‌های واگذاری مبنای محاسبات مالی قرار می‌گیرد.
۲۰. کارگروه واگذاری: کارگروهی که به ریاست بالاترین مقام دستگاه مرکزی یا نماینده وی و عضویت معاون وی یا رئیس دستگاه اجرایی تابعه ذیربط حسب مورد، نماینده وزارت امور اقتصادی و دارایی، نماینده سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، نماینده وزارت دادگستری و یک نفر کارشناس صاحب‌نظر به تشخیص رئیس دستگاه مرکزی تشکیل می‌گردد.	
۲۱. کارگروه واگذاری استان: کارگروهی که به ریاست بالاترین مقام دستگاه اجرایی استانی یا نماینده وی و عضویت نماینده استاندار، نماینده سازمان امور اقتصادی و دارایی استان، نماینده سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان، نماینده اداره کل دادگستری استان و یک نفر کارشناس صاحب‌نظر به تشخیص رئیس دستگاه اجرایی تشکیل می‌گردد.	
۲۲. گزارش تصمیم به واگذاری: گزارش ارزیابی است که در آن شاخص‌های فنی، اقتصادی، مالی و قراردادی و سازوکار پیشنهادی برای واگذاری پروژه مورد بررسی قرار گرفته و توسط دستگاه اجرایی تهیه می‌شود. در صورتی که دستگاه بهره‌بردار با دستگاه اجرایی (که مجری پروژه است) متفاوت باشد، این گزارش توسط دستگاه بهره‌بردار تهیه می‌شود.	<p>۱. اگر بناست تا در هنگام یکی نبودن دستگاه اجرایی و دستگاه بهره‌بردار، گزارش توسط دستگاه بهره‌بردار نوشته شود، می‌توان در تمام آیین‌نامه از عبارت دستگاه بهره‌بردار استفاده نمود.</p> <p>۲. ضمناً با توجه به اینکه ممکن است تا پیش از اتمام پروژه، دستگاه بهره‌بردار اشراف و اطلاع کافی از پروژه جهت تهیه گزارش ارزیابی را نداشته باشد، پیشنهاد می‌شود گزارش مزبور توسط دستگاه بهره‌بردار با همکاری دستگاه اجرایی تهیه شود.</p> <p>۳. گزارش ارزیابی علاوه بر شاخص‌های فنی، اقتصادی، مالی و قراردادی، باید حاوی شاخص‌های اجتماعی و زیست محیطی نیز باشد.</p>
ماده (۲) - ساز و کار اجرایی واگذاری پروژه در دستگاه اجرایی و کارگروه واگذاری کارگروه‌های واگذاری به منظور اتخاذ تصمیم و نظارت بر انجام مراحل واگذاری پروژه‌ها و سایر وظایف مقرر در این دستورالعمل با حضور حداقل دوسوم اعضا تشکیل و رسمیت می‌یابد. تصمیم‌گیری بر اساس اکثریت آرای اعضای حاضر و در صورت تساوی آرا بر مبنای نظر اعضای که موافق نظر رئیس است، اتخاذ می‌گردد. مراحل واگذاری به شرح زیر انجام می‌شود:	<p>اگر در هنگام تساوی آرا، رئیس جزء یک‌سوم غایب باشد، آن‌گاه مشخص نیست تصمیم‌گیری به چه صورت خواهد بود.</p> <p>پیشنهاد می‌شود، در هر صورت معیار تصویب، آرای بیش از نیمی از حاضران باشد.</p>

نظر کارشناسی	متن ماده
<p>۱. در رابطه با بند «الف» اگر طبق بند «۲۲» ماده (۱) گزارش تصمیم به واگذاری را دستگاه بهره‌بردار تهیه نماید، دستگاه بهره‌بردار باید گزارش تصمیم به واگذاری را به کارگروه واگذاری ارسال نماید نه دستگاه اجرایی.</p> <p>۲. در رابطه با بند «ب» پیشنهاد می‌شود، علاوه بر ارسال نتیجه به سازمان، این اطلاعات و نتیجه بررسی‌ها در بستر اینترنت اعلان عمومی شود.</p> <p>۳. به علاوه مدت زمان ۱۰ روز بسیار کم و غیراجرایی است. پیشنهاد می‌شود با توجه به حجم بالای پروژه‌ها یا مدت زمان مورد نظر از ۱۰ روز بیشتر شود یا اینکه کارگروه واگذاری متکثر شود. به عبارت بهتر چند کارگروه واگذاری بسته به موضوع تعریف شوند. طبیعتاً در صورت وجود چند کارگروه واگذاری، نیاز است تا دبیرخانه‌ای جهت انجام برخی امور ستادی از قبیل تقسیم کار بین کارگروه‌ها تشکیل شود.</p>	<p>الف) دستگاه اجرایی گزارش تصمیم به واگذاری برای پروژه‌های پیشنهادی خود را به کارگروه واگذاری ارسال می‌نماید.</p> <p>ب) کارگروه واگذاری نسبت به بررسی گزارش تصمیم به واگذاری اقدام نموده و حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز کاری نتیجه تأیید یا عدم تأیید را به دستگاه اجرایی ابلاغ نموده و اطلاعات آنها را به سازمان ارسال می‌نماید.</p> <p>ج) دستگاه اجرایی مکلف است ظرف مدت ۱۰ روز کاری بعد از تأیید گزارش تصمیم به واگذاری پروژه توسط کارگروه واگذاری، نسبت به شروع فرآیند انتخاب سرمایه‌گذار مطابق ماده (۴) این دستورالعمل و انتشار آگهی فراخوان عمومی اقدام نماید.</p>
<p>پیشنهاد می‌شود، علاوه بر اعلام طرح‌های قابل واگذاری به سازمان یا دلایل عدم امکان واگذاری، دستگاه اجرایی این اطلاعات را در بستر اینترنت اعلان عمومی نماید.</p>	<p>تبصره «۱»: پس از ابلاغ این دستورالعمل، دستگاه اجرایی مکلف است فهرست پروژه‌های قابل واگذاری و غیرقابل واگذاری با تصریح دلایل عدم امکان واگذاری را ظرف مدت یک ماه و پس از آن در هر سال تا پایان فروردین ماه به کارگروه واگذاری و سازمان اعلام نماید. کارگروه واگذاری حداکثر ظرف مدت یک ماه فهرست اعلام شده را بررسی و اعلام نظر می‌نماید. در صورتی که دستگاه اجرایی اقدام به پیشنهاد به منظور واگذاری پروژه ننماید، سازمان یا سازمان استانی حسب مورد می‌تواند رأساً نسبت به تعیین پروژه‌های قابل واگذاری اقدام نماید و دستگاه اجرایی مکلف به اجرای آن می‌باشد.</p>
<p>لازم است پروژه وابسته و غیر وابسته جداگانه و صراحتاً تعریف شوند. همچنین در بقیه مواد دستورالعمل از این تقسیم‌بندی استفاده نشده است.</p>	<p>تبصره «۲»: در پروژه‌های غیروابسته که از لحاظ کاربری و اجرایی نسبت به دیگر پروژه‌های یک طرح مستقل هستند، واگذاری پروژه‌ها به‌طور مستقل مجاز می‌باشد و در پروژه‌های وابسته واگذاری پروژه به تنهایی با مجوز کارگروه واگذاری بلامانع است.</p>
<p>گزارش عملکرد را در بستر اینترنت اعلان عمومی نماید.</p>	<p>تبصره «۳»: دستگاه اجرایی موظف است در پایان هر ماه، گزارش عملکرد در خصوص پیشرفت فرآیند واگذاری پروژه‌ها را به کارگروه واگذاری و سازمان ارسال نماید.</p>
	<p>تبصره «۴»: قرار گرفتن پروژه‌ها در لیست پروژه‌های قابل واگذاری در قانون بودجه سنواتی تا قبل از انعقاد قرارداد واگذاری، هیچ‌گونه تغییری را در روند تخصیص اعتبارات از سوی سازمان و دستگاه اجرایی ذریبط ایجاد نمی‌کند.</p>

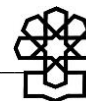
نظر کارشناسی	متن ماده
	تبصره «۵»: در صورت عدم وجود چارچوب قراردادی مصوب در دستگاه اجرایی، سرمایه‌پذیر می‌تواند از چارچوب موافقتنامه مشارکت عمومی - خصوصی ابلاغی سازمان به شماره ۱۷۲۸۰۴ مورخ ۲۶/۱۲/۱۳۹۳ و اصلاحات بعدی آن، به‌عنوان راهنما جهت تدوین متن قرارداد استفاده نماید.
	تبصره «۶»: وظایف و اختیارات کارگروه واگذاری استان در رابطه با پروژه‌های استانی عیناً مطابق وظایف و اختیارات کارگروه واگذاری است.
	تبصره «۷»: واگذاری پروژه‌های ملی و استانی ویژه (پروژه‌هایی که منابع آن از اعتبارات ملی تأمین می‌شود) به عهده دستگاه‌های مرکزی و واگذاری پروژه‌های استانی (پروژه‌هایی که منابع آن از اعتبارات استانی تأمین می‌شود) به عهده دستگاه‌های اجرایی استانی می‌باشد. استانداران و رؤسای سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها به منظور تسریع در واگذاری پروژه‌های ملی که در استان واقع شده‌اند، می‌توانند دستگاه‌های اجرایی استان را موظف به شناسایی پروژه‌ها و تهیه گزارش تصمیم به واگذاری نموده و گزارش را به کارگروه واگذاری (ملی) مرتبط جهت اتخاذ تصمیم ارسال نمایند.
	تبصره «۸»: در صورتی که دستگاه بهره‌بردار با دستگاه اجرایی متفاوت باشد، کارگروه واگذاری در دستگاه بهره‌بردار تشکیل می‌شود و پیشنهاد واگذاری و تهیه گزارش تصمیم به واگذاری نیز به عهده دستگاه بهره‌بردار می‌باشد.
لزوم تهیه گزارش توجیهی توسط دستگاه اجرایی برای پروژه‌های جدید ارتباطی به موضوع این دستورالعمل نداشته و در سایر قوانین به آن پرداخته شده است.	تبصره «۹»: دستگاه اجرایی مکلف است برای پروژه‌های جدید گزارش توجیهی فنی، مالی، اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی را تهیه و نسبت به اخذ مجوز در چارچوب مقررات موضوعه اقدام نماید. پس از اخذ مجوز پروژه جدید، جهت طی فرآیند واگذاری پروژه، گزارش تصمیم به واگذاری توسط دستگاه اجرایی به کارگروه واگذاری ارائه می‌شود.
۱. مشخص نیست چرا طرح‌های نیمه‌تمام مشمول حکم این تبصره نیستند. ۲. بر اساس بند «۷» ماده (۱) سرمایه‌گذار هر شخص حقیقی یا حقوقی غیردولتی می‌تواند باشد. ولی در این تبصره صرفاً بخش خصوصی مورد توجه قرار گرفته است که با تعریف مذکور سازگار نیست. به علاوه در متن ماده (۲۷) قانون بخش غیردولتی مد نظر بوده نه بخش خصوصی.	تبصره «۱۰»: برای طرح و پروژه‌های جدیدی که مقرر است از محل بودجه عمومی تأمین اعتبار شوند، دستگاه اجرایی به منظور واگذاری کامل طرح یا پروژه دو نوبت آگهی عمومی در روزنامه‌های کثیرالانتشار با فاصله حداقل ۱۵ روز برای متقاضیان بخش خصوصی انجام می‌دهد. در صورت عدم وجود متقاضی، دستگاه اجرایی نسبت به انجام دو نوبت آگهی عمومی دیگر به منظور مشارکت با بخش خصوصی اقدام می‌نماید. در صورتی که هیچ متقاضی سرمایه‌گذاری در چهار نوبت آگهی مذکور اعلام آمادگی ننماید،

نظر کارشناسی	متن ماده
<p>۳. با توجه به اینکه فقط رعایت فاصله زمانی بین نوبت اول و دوم انتشار آگهی ذکر شده، دستگاه می‌تواند آگهی‌های سوم و چهارم را در روزهای متوالی (فردا و پس‌فردا) روز انتشار آگهی دوم انتشار دهد. که در این صورت طبیعتاً یا هیچ متقاضی‌ای از بخش خصوصی نمی‌تواند ابراز تمایل نماید یا صرفاً متقاضیانی که از قبل با دستگاه اجرایی هماهنگ بوده و اطلاعات لازم را از پیش در اختیار داشته باشند، ابراز تمایل خواهند کرد.</p> <p>۴. با توجه به کاهش استفاده از مطبوعات کاغذی و توسعه فناوری اطلاعات پیشنهاد می‌شود اعلام واگذاری پروژه‌ها در بستر اینترنت انجام شود تا دیگر نیاز به تجدید آگهی وجود نداشته باشد. به علاوه آنچه مهمتر از فاصله زمانی تجدید آگهی است، فاصله زمانی پذیرش پیشنهادات سرمایه‌گذاران است. لذا پیشنهاد می‌شود تا آگهی مورد نظر در سایت اینترنتی مربوطه اعلام شده و ظرف مدت مشخصی مثلاً یک ماه، پیشنهادات سرمایه‌گذاران جهت بررسی پذیرفته شود.</p> <p>۵. باید مشخص شود که احراز تقاضای سرمایه‌گذاران چگونه انجام می‌شود. آیا نیاز به تکمیل فرم یا ارسال نامه است یا موارد دیگر؟</p>	<p>دستگاه اجرایی پیشنهاد پروژه جدید را به‌همراه مطالعات توجیهی برای اخذ مجوز و تأمین اعتبار به سازمان ارسال می‌نماید.</p>
<p>لحاظ کردن مطالبات سرمایه‌گذار از دولت به‌عنوان سرمایه‌گذاری اولیه ممکن نیست. بلکه سرمایه‌گذاری اولیه سرمایه‌گذار باید از جنس دارایی‌های غیرتعهدی باشد تا بتواند در پروژه پیشرفت ایجاد نماید. هرچند این امر در روش فروش امکانپذیر است بدین معنی که دولت بخشی از قیمت فروش طرح را بابت بدهی خود به سرمایه‌گذار در نظر بگیرد.</p>	<p>تبصره «۱۱»: چنانچه پیمانکاران، مشاوران، تأمین‌کنندگان ماشین‌آلات و تجهیزات و تأمین‌کنندگان مالی (فاینانسور) و یا سایر اشخاص حقیقی یا حقوقی که دارای مطالبات تأیید شده از دولت باشند و در فرآیند رقابتی واگذاری تصریح شده در دستورالعمل به‌عنوان سرمایه‌گذار انتخاب گردند، با درخواست آنان مطالبات آنها در روش‌های مشارکتی به‌عنوان سرمایه‌گذاری اولیه در پروژه تلقی شده و در مدل مالی منظور می‌گردد؛ همچنین در روش فروش به‌عنوان پرداخت قسمتی از قیمت اولیه پروژه تلقی می‌شود.</p>
<p>به‌نظر می‌رسد در پروژه‌های با عرصه غیرمشترک نیز دولت باید بتواند پروژه را بدون واگذاری عرصه، واگذار نماید. لذا محدود کردن این اختیار دولت به پروژه‌های دارای عرصه مشترک با سایر پروژه‌ها بی‌معنی است.</p>	<p>تبصره «۱۲»: در صورتی که پروژه قابل واگذاری در عرصه با پروژه‌های دیگر مشترک باشد، واگذاری آن پروژه به روش‌های این دستورالعمل بدون واگذاری عرصه امکانپذیر است.</p>
<p>به‌نظر می‌رسد چنین حکمی بهتر است در متن قرارداد لحاظ شود. به‌خصوص که بر اساس این تبصره، با کوچکترین انحرافی از مفاد قرارداد، باید پروژه از سرمایه‌گذار بازپس گرفته</p>	<p>تبصره «۱۳»: در صورتی که پروژه بر اساس شرایط تفاهم شده در قرارداد واگذاری اجرا نشود، پروژه به دولت اعاده می‌شود.</p>

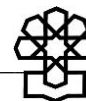
متن ماده	نظر کارشناسی
	شده و به دولت برگردد. ضمناً مشخص نیست در این صورت تکلیف منابعی که سرمایه‌گذار در پروژه صرف نموده است چه می‌شود؟
ماده (۳) – وظایف سازمان و شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان در فرآیند واگذاری پروژه سازمان وظیفه هماهنگی، پشتیبانی، راهبری، نظارت و پاسخگویی به استعلامات و ابهامات در مراحل واگذاری پروژه و جمع‌آوری اطلاعات و ارائه گزارش به هیئت دولت را بر عهده دارد. نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل به عهده سازمان است و در استان‌ها به عهده سازمان استانی می‌باشد.	۱. مشخص نیست منظور از اصطلاحات هماهنگی و پشتیبانی و... چیست و این وظایف چه اختیاراتی برای سازمان به وجود خواهد آورد. برای مثال مشخص نیست سازمان بر چه اموری می‌تواند نظارت کند. ۲. به‌طور جدّ پیشنهاد می‌شود پاسخگویی به استعلامات و ابهامات به‌صورت علنی و در بستر اینترنت و با رعایت استانداردهای اجرایی... باشد. ۳. وقتی طبق تبصره «۷» ماده (۲) واگذاری پروژه‌های ملی و استانی ویژه و استانی بر عهده دستگاه‌های ملی و استانی است، سازمان چطور می‌تواند وظیفه پاسخگویی به استعلامات و ابهامات مراحل واگذاری پروژه را داشته باشد؟
تبصره: در واگذاری پروژه‌های ملی و استانی که عرصه آن در اختیار دستگاه مجری یا بهره‌بردار پروژه نمی‌باشد، در صورت بروز تعارض، استانداران با دعوت و پیگیری از دستگاه‌های ذیربط جهت رفع مشکل، اقدامات لازم را انجام داده و نتیجه را به کارگروه واگذاری و سازمان اعلام می‌نمایند.	حکم مناسبی جهت رفع مسائل احتمال است.
ماده (۴) – فرآیند انتخاب سرمایه‌گذار (ارزیابی صلاحیت سرمایه‌گذار و ارزیابی طرح تجاری پروژه) انتخاب سرمایه‌گذار باید در یک فرآیند رقابتی و از طریق انتشار حداقل دو نوبت آگهی شناسایی سرمایه‌گذار، در روزنامه‌های کثیرالانتشار و وبسایت‌های مرتبط مشترکاً یا منفرداً انجام شود و در دو مرحله: الف) ارزیابی صلاحیت سرمایه‌گذار ب) ارزیابی طرح تجاری پروژه (هر مرحله حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز کاری) و به ترتیب زیر صورت پذیرد:	۱. انتشار آگهی در وبسایت‌های مرتبط حتماً باید اجرا شود. لذا پیشنهاد می‌شود که واژه «منفرداً» از متن ماده حذف گردد. ۲. لازم است فرآیند ارزیابی فنی و مالی پیشنهادها و سایر اموری که در قانون برگزاری مناقصات پیش بینی شده است، بر مبنای قانون مذکور انجام شود. در غیر این صورت فرآیند مورد نظر دستورالعمل، فرآیندی متعارض با قانون برگزاری مناقصات خواهد بود. با توجه به اینکه طبیعتاً در چند بند این دستورالعمل نمی‌توان فرآیندی جامع‌تر و کارآمدتر نسبت به قانون برگزاری مناقصات طراحی نمود، پیش‌بینی می‌شود این بندها به ناکارآمدی و فساد در فرآیند واگذاری منجر شود. ۳. مشخص نیست، نسبت این ماده با تبصره «۱۰» ماده (۲) چیست؟ زیرا در آن ماده نیز در مورد سازوکار انتشار آگهی و انتخاب سرمایه‌گذار بحث شده است.

نظر کارشناسی	متن ماده
<p>۱. در بند «الف» بررسی صلاحیت سرمایه‌گذار به بررسی صلاحیت «مالی» تقلیل پیدا کرده است و صلاحیت فنی نادیده گرفته شده است</p> <p>۲. ترکیب و تعریف «کمیته منتخب کارگروه واگذاری» مشخص نیست.</p> <p>۳. «سامانه اطلاع‌رسانی مشارکت عمومی - خصوصی» که می‌تواند بسیار کارگشا باشد باید در تعاریف بیاید و کارکردهای آن مشخص شود.</p> <p>۴. لازم است مشخص شود که چه مدارکی جهت ارائه لازم است.</p> <p>۵. مشخص نیست چه کسی «لزوم» برگزاری جلسه پرسش و پاسخ را تشخیص می‌دهد. پیشنهاد می‌شود این امر «در صورت درخواست هر یک از طرفین» باشد.</p> <p>۶. بند «۲» ارتباطی با ارزیابی صلاحیت ندارد، بلکه مرتبط با ارزیابی طرح تجاری است و لذا باید به ذیل بند «ب» منتقل شود.</p> <p>۷. در انتهای بند «۳» که معیارها باید نسبت به مبلغ مورد برآورد سرمایه‌گذاری سنجیده شوند، مشخص نیست بر اساس «چه نسبتی» ارزیابی باید انجام شود.</p> <p>۸. تفاوت دارایی‌های منقول و غیرمنقول مندرج در بند «۳-۴» با اسناد مالکیت مندرج در بند «۱-۳» مشخص نیست.</p> <p>۹. بهتر است به جای «مؤسسات مالی و اعتباری معتبر» از عبارت «مؤسسات مالی و اعتباری مورد تأیید بانک مرکزی» استفاده شود.</p> <p>۱۰. در رابطه با بند «۳-۳» باید درآمد سال‌های مختلف مورد نظر به قیمت ثابت سال ارزیابی مقایسه شوند تا اثر تورم در آنها یکسان گردد.</p>	<p>الف) ارزیابی صلاحیت سرمایه‌گذار:</p> <p>بررسی توان مالی سرمایه‌گذار متناسب با هر پروژه توسط کمیته منتخب کارگروه واگذاری در صورت لزوم به شرح زیر انجام می‌شود:</p> <p>۱. دریافت اسناد ارزیابی صلاحیت، تکمیل کاربرگ‌ها و ارائه مدارک توسط متقاضیان که پس از راه‌اندازی سامانه اطلاع‌رسانی مشارکت عمومی - خصوصی به صورت الکترونیکی انجام می‌شود.</p> <p>۲. دستگاه اجرایی موظف است حداکثر تا ۱۰ روز کاری قبل از پایان مهلت ارائه مدارک ارزیابی صلاحیت، امکان بازدید از محل پروژه و برگزاری جلسه پرسش و پاسخ را در صورت لزوم فراهم آورد.</p> <p>۳. بررسی کاربرگ‌ها و اسناد توسط کمیته منتخب کارگروه واگذاری و اصلاح یا تکمیل آن توسط متقاضیان در صورت لزوم و ارزیابی صلاحیت سرمایه‌گذار و تهیه فهرست کوتاه اشخاص دارای توان مالی بر مبنای مجموع اعتبارات ارزیابی شده بر اساس موارد زیر نسبت به مبلغ برآورد مورد نیاز سرمایه‌گذاری در پروژه انجام می‌شود:</p> <p>۱-۳. وجوه نقد یا اسناد مالکیت با قابلیت نقدشوندگی بالا</p> <p>۲-۳. تأیید اعتبار غیرمشروط از سوی بانک‌ها یا مؤسسات مالی و اعتباری معتبر داخلی و خارجی</p> <p>۳-۳. بالاترین درآمد خالص سالیانه در اظهارنامه مالیاتی در یکی از پنج سال گذشته</p> <p>۴-۳. ارزش دارایی‌های ثابت (منقول و غیرمنقول)</p>
<p>۱. ملاک کمترین ارزش فعلی دریافتی‌های بخش خصوصی از دولت یا بیشترین ارزش فعلی پرداختی بخش خصوصی به دولت است. که نحوه بازپرداخت و زمان و سایر متغیرهای مالی نیز در آن مستتر است.</p> <p>۲. کمیته منتخب کارگروه واگذاری تمام مراحل انتخاب و شاخص‌های ارزیابی مالی را در بستر اینترنت به اطلاع عموم برساند.</p>	<p>ب) ارزیابی طرح تجاری پروژه (پیشنهاد فنی و مالی پروژه) به شرح زیر انجام می‌شود:</p> <p>۱. ارسال دعوتنامه به اشخاص فهرست کوتاه به منظور دریافت پیشنهاد طرح تجاری پروژه و تضمین شرکت در فرآیند واگذاری</p> <p>۲. دریافت تضمین و پیشنهادهای طرح تجاری پروژه و شناسایی مناسب‌ترین پیشنهاد توسط کمیته منتخب کارگروه واگذاری و اعلام نظر به کارگروه واگذاری</p>

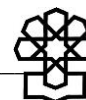
نظر کارشناسی	متن ماده
۳. اگر کارگروه واگذاری، نتایج ارزیابی کمیته منتخب را تجدید ارزیابی کرد، دلایل این امر و دلایل نتایج متفاوت را در بستر اینترنت به اطلاع عموم برساند	۳. تعیین سرمایه‌گذار منتخب توسط کارگروه واگذاری بر اساس شاخص‌های مالی یا دیگر شاخص‌های متناسب اعم از مدت زمان بازپرداخت سرمایه سرمایه‌گذار از محل اجاره یا کسب درآمد از پروژه قبل از واگذاری آن به سرمایه‌پذیر یا ارزش فعلی میزان پرداختی به سرمایه‌پذیر (در حالت مزایده) یا به سرمایه‌گذار (در حالت مناقصه) بعد از شروع بهره‌برداری از پروژه ۴. تجدید تمام یا قسمتی از فرآیند انتخاب سرمایه‌گذار توسط کارگروه واگذاری در صورت لزوم
مشخص نیست ارزیابی بر اساس تعیین قیمت اولیه به چه معنی است و سازوکار انتخاب در این صورت چه خواهد بود. آیا منظور این است که سایر شاخص‌های مالی مهم نیستند؟ به علاوه مشخص نیست چرا سه نفر ملاک تفکیک در روش انتخاب سرمایه‌گذار است؟	تبصره «۱»: در مواردی که متقاضیان در روش فروش پروژه کمتر از سه نفر باشند، ارزیابی‌ها بر اساس تعیین قیمت اولیه انجام می‌شود.
بر مبنای این تبصره، سرمایه‌پذیر می‌تواند به موازات کمیته منتخب ارزیابی انجام دهد. اما مشخص نیست در نهایت کدام ارزیابی ملاک عمل خواهد بود؟	تبصره «۲»: سرمایه‌پذیر می‌تواند ارزیابی طرح تجاری پروژه را به صورت مجزا در دو مرحله ارزیابی فنی و ارزیابی مالی انجام دهد.
	تبصره «۳»: سرمایه‌پذیر می‌تواند مراحل ارزیابی در بند «الف» و «ب» این ماده را در یک مرحله انجام دهد.
	تبصره «۴»: برای پروژه‌هایی که به تشخیص سرمایه‌پذیر نیاز به ارزیابی فنی ندارند، مرحله ارزیابی پیشنهادهای فنی از فرآیند انتخاب سرمایه‌گذار حذف می‌شود.
	تبصره «۵»: در صورتی که پیشنهاد پروژه جدید از طرف سرمایه‌گذار به سرمایه‌پذیر ارائه شود، سرمایه‌پذیر ضروری است با بررسی و در صورت نیاز تکمیل آن و اخذ مجوزهای لازم، از طریق فرآیندهای اشاره شده در این دستورالعمل، پروژه مورد نظر را به منظور ایجاد فرآیند رقابتی در انتخاب سرمایه‌گذار به فراخوان عمومی گذارد.
	تبصره «۶»: قبل از شروع فرآیند انتخاب سرمایه‌گذار، مطالعه جامعی برای شناسایی، ارزیابی کیفی و کمی، تخصیص و استراتژی‌های پاسخ ریسک‌های مختلف بر اساس شرایط و ویژگی‌های هر پروژه و مشخص نمودن مسئول هر ریسک (سرمایه‌پذیر، سرمایه‌گذار، مشترک بین سرمایه‌پذیر و سرمایه‌گذار و شخص ثالث) توسط سرمایه‌پذیر انجام می‌شود. این اطلاعات در زمان انتخاب سرمایه‌گذار، مسئولیت‌ها و وظایف طرفین قرارداد و تعیین دیگر مفاد و شرایط قراردادی به کار می‌رود و به عنوان یکی از پیوست‌های اسناد واگذاری پروژه مورد استفاده قرار می‌گیرد.

نظر کارشناسی	متن ماده
<p>روش‌های ذکر شده جهت واگذاری پروژه با روش‌های ذکر شده در بند «۱۳» ماده (۱) در تعاریف در باب انواع قراردادهای واگذاری منطبق نیست.</p> <p>این روش‌ها روش‌های مشارکت هستند در حالی که به عنوان روش‌های واگذاری مطرح شده‌اند.</p>	<p>ماده (۵) - روش‌های واگذاری پروژه</p> <p>روش‌های واگذاری پروژه بر اساس روش‌های شناخته شده از جمله ساخت، بهره‌برداری و انتقال (BOT)، ساخت، بهره‌برداری، پرداخت اجاره به سرمایه‌پذیر و انتقال (BOLT)، ساخت، انتقال، پرداخت اجاره به سرمایه‌گذار (BTL)، ساخت، مالکیت و بهره‌برداری (BOO)، اجاره (Lease)، تجهیز و بازسازی، مالکیت و بهره‌برداری (ROO)، مدیریت بهره‌برداری و نگهداری (M&O)، تجهیز و بازسازی، بهره‌برداری و انتقال (ROT)، واگذاری امتیاز (Concession)، مشارکت مدنی (Joint Venture)، فروش و سایر روش‌ها متناسب با پروژه قابل انجام است.</p>
<p>نسبت این روش با بند جزء «۳» بند «ب» ماده (۴) چیست؟ زیرا در آن جزء ملاک ارزش فعلی پرداختی‌ها ملاک بوده است. اما ظاهراً در این تبصره ملاک تغییر کرده است.</p>	<p>تبصره «۱»: در روش‌هایی که سرمایه‌گذار موظف به پرداخت اجاره در زمان بهره‌برداری پروژه است، سرمایه‌پذیر مجاز است سال‌های اجاره و بهره‌برداری پروژه توسط سرمایه‌گذار را بر اساس مدل مالی و شرایط رقابتی و با در نظر گرفتن صرفه و صلاح سرمایه‌پذیر در قرارداد منظور نماید. سال‌های اجاره و بهره‌برداری پروژه می‌تواند بیش از یک سال در نظر گرفته شود.</p>
<p>در این ماده برای واگذاری پروژه‌هایی که قرار نیست مالکیت دائم آنها به سرمایه‌گذار منتقل شود، تعیین قیمت پروژه غیرضروری دانسته شده است. این امر از آنجا که قرار است پس از مدتی مالکیت پروژه به دولت برگردد توجیه شده است. اما باید در نظر داشت که با توجه به اینکه قراردادهای مشارکت در این‌گونه پروژه‌ها بسیار بلندمدت است، هزینه استهلاک بسیار زیاد بوده و ارزش پروژه‌ای که بعد از بهره‌برداری از پروژه به دولت برمی‌گردد به هیچ‌وجه به ارزش زمان قرارداد مساوی نخواهد بود. لذا لازم است تا نه تنها قیمت اولیه پروژه در این‌گونه قراردادها نیز مشخص شود، بلکه باید نرخ استهلاک نیز در نظر گرفته شده و در مدل مالی لحاظ شود.</p>	<p>تبصره «۲»: در روش فروش طرح یا پروژه، نیازی به دریافت مجوز از هیئت وزیران نمی‌باشد.</p>
<p>تعیین قیمت اولیه پروژه در روش‌هایی که در آن مالکیت پروژه به‌طور دائم به سرمایه‌گذار منتقل می‌شوند و تعداد متقاضیان آن پروژه کمتر از سه نفر باشد، توسط کارشناس قیمتگذاری و با در نظر گرفتن عواملی چون خدمات طرح یا پروژه، فناوری مورد استفاده، بازار داخلی و بین‌المللی محصولات، موقعیت طرح یا پروژه در مقایسه با رقبای تجاری اعم از داخلی و خارجی انجام می‌شود. در پروژه‌هایی که مالکیت آنها به‌طور دائم به سرمایه‌گذار منتقل نمی‌شود، نیاز به تعیین قیمت اولیه پروژه ندارند.</p>	<p>ماده (۶) - تعیین قیمت اولیه پروژه</p>
<p>- حکم تبصره نکات مفیدی دارد. ولی از آنجا که حکمی عام دارد، بهتر است به‌صورت یک ماده مستقل ارائه شود نه تبصره یک ماده خاص با عنوان نامرتبط.</p> <p>- از آنجا که با وجود جلوگیری از ورود متقاضیان غیرمستقل و دارای نفع مشترک، امکان تبانی بین متقاضیان برای خرید ارزان پروژه وجود دارد، پیشنهاد می‌شود حتماً تعیین</p>	<p>تبصره «۱»: در صورتی که تعداد متقاضیان خرید پروژه سه یا بیشتر از آن باشد، تعیین قیمت اولیه پروژه لازم نیست و قیمت فروش پروژه از طریق رقابت بین متقاضیان تعیین می‌شود. متقاضیان مذکور نباید دارای نفع مشترک باشند و در خصوص اشخاص حقوقی نیز ضمن</p>

نظر کارشناسی	متن ماده
قیمت اولیه انجام شده و عبارت " در صورتی که تعداد متقاضیان خرید پروژه سه یا بیشتر از آن باشد، تعیین قیمت اولیه پروژه لازم نیست " از صدر تبصره حذف شود.	داشتن شخصیت حقوقی مستقل و عدم وابستگی به یکدیگر، نباید دارای نفع مشترک، مدیرعامل و هیئت مدیره مشترک و همچنین سهام‌دار یا سهام‌داران مشترک به میزان ۱۰ درصد یا بیشتر باشند.
مفاد این تبصره در تبصره «۱» بند «ج» ماده (۲۷) قانون الحاق (۲) وجود دارد.	تبصره «۲»: درآمد ناشی از فروش پروژه پس از واریز به خزانه‌داری کل و از محل ردیف خاصی که برای این منظور برای دستگاه اجرایی مورد نظر پیش‌بینی می‌شود و نیز اعتبار ردیف‌های مربوط به طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در قالب تسهیلات و وجوه اداره شده شامل یارانه، سود و کارمزد و کمک و سایر روش‌های تأمین مالی به سایر طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و یا تبدیل به احسن نمودن اموال منقول و غیرمنقول در قالب موافقتنامه با سازمان قابل اختصاص است.
اگر «پروژه» قرار است به فروش برسد، انتقال بدهی‌های «طرح» به سرمایه‌گذار معنی ندارد. عبارت «بدهی‌های طرح یا پروژه» به عبارت «بدهی‌های پروژه» تغییر کند.	تبصره «۳»: در روش فروش پروژه، بدهی‌های طرح یا پروژه مشمول واگذاری مشخص و ابراز شده، به سرمایه‌گذار منتقل می‌شود.
در ویرایش قبلی مکانیسم تخفیف‌دهی گام به گام ارائه شده بود. به طوری که ابتدا ۲۰ و سپس ۵۰ درصد تخفیف داده می‌شد. در این قسمت بالاترین قیمت پیشنهادی برنده خواهد بود به شرطی که از یک حدنصاب بالاتر باشد. این مکانیسم در صورتی که در یک فرآیند شفاف و رقابتی باشد مناسب است و گرنه زمینه‌ساز فساد خواهد بود.	تبصره «۴»: در صورتی که قیمت‌های پیشنهادی سرمایه‌گذاران کمتر از قیمت اولیه تعیین شده باشد، کارگروه واگذاری می‌تواند در همان مرحله، بالاترین قیمت پیشنهادی بیشتر از ۵۰ درصد قیمت اولیه در مناطق عمومی و بالاترین قیمت پیشنهادی بیشتر از ۲۰ درصد قیمت اولیه در مناطق محروم را به‌عنوان قیمت برنده انتخاب نماید.
	تبصره «۵»: کارگروه واگذاری می‌تواند نسبت به تقسیط تعهدات متقاضیان با رعایت آیین‌نامه اجرایی نظام اقساطی واگذاری و نحوه دریافت بهای حقوق قابل واگذاری موضوع مصوبه شماره ۱۰۷۹۴۷/۲۰۶۳۲۹/۲/۶۳ مورخ ۱۸/۱۲/۱۳۸۷ شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم قانون اساسی، بعد از تعیین سرمایه‌گذار منتخب اقدام نماید. برای این منظور می‌بایست قبل از شروع فرآیند واگذاری، امکان تقسیط تعهدات متقاضیان در آگهی واگذاری اعلام گردد.
	ماده (۷) - تأمین مالی دوره ساخت قراردادهای واگذاری

نظر کارشناسی	متن ماده
	الف) در دوره ساخت پروژه هیچ‌گونه اعتباری از منابع و بودجه کل کشور به‌غیر از اعتبار مورد نیاز برای تأمین زمین و پیش‌پرداخت خرید محصول حسب مورد، از طرف سرمایه‌پذیر به سرمایه‌گذار پرداخت نخواهد شد.
منظور از «سایر» طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مشخص نیست.	ب) استفاده از ظرفیت‌های ماده (۲۴) «قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور» جهت فروش دارایی‌ها و اخذ تسهیلات از بانک‌های دولتی برای سایر طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در این دستورالعمل امکان‌پذیر است.
سازوکار اوراق بدهی بلندمدت نیاز به تعریف و قانون جداگانه دارد.	ج) بانک مرکزی و سازمان بورس اوراق بهادار موظفند نسبت به تهیه سازوکار پیاده‌سازی اوراق بدهی بلندمدت (بالای ۱۰ سال) پروژه اقدام نمایند.
سازوکار صندوق پروژه نیاز به تعریف و قانون جداگانه دارد. مفهوم بورس طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مبهم است.	د) سازمان بورس موظف است سازوکار صندوق پروژه و ورود سهام شرکت پروژه در بورس طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای را جهت تأمین مالی قراردادهای واگذاری پروژه تدوین نماید و سهام آن را عرضه عمومی نماید؛ سهام مذکور توسط اشخاص حقیقی و حقوقی خریداری شده و این افراد به‌عنوان سهام‌داران شرکت پروژه خواهند بود.
	تبصره: عدم تحقق تأمین تسهیلات ذکر شده در بندهای این ماده از طرف سرمایه‌پذیر، مانعی بر تأمین مالی پروژه از طرف سرمایه‌گذار تلقی نشده و سرمایه‌گذار موظف است نسبت به تأمین مالی دوره ساخت پروژه اقدام نماید.
	ماده (۸) - تأمین مالی فروش محصول پروژه الف) در راستای توجیه‌پذیری پروژه با پیشنهاد سرمایه‌پذیر و تأیید سازمان، منابع مالی پایدار و مطمئن در دوره بهره‌برداری برای پرداخت به سرمایه‌گذار پیش‌بینی می‌شود. سرمایه‌پذیر موظف است با محاسبه بهای تمام شده در بخش عمومی و ارزش خالص فعلی پرداختی به سرمایه‌گذار، نسبت به تعیین میزان و نرخ واحد خرید تضمینی محصول پروژه اقدام نماید.
تضمین حداقل معینی از تقاضای محصول پروژه پرداخت بخشی از قیمت تمام شده محصول به سرمایه‌گذار فاقد زیربنای قانونی است.	تبصره «۱»: در پروژه‌هایی که هزینه محصول مستقیماً توسط استفاده‌کننده نهایی به سرمایه‌گذار پرداخت می‌شود، سرمایه‌پذیر می‌تواند حداقل معینی از میزان تقاضای محصول پروژه را تضمین نماید و یا جهت توجیه‌پذیری (مطابق ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور) بخشی از قیمت تمام شده محصول را به سرمایه‌گذار پرداخت نماید.

نظر کارشناسی	متن ماده
<p>در نظر گرفتن ردیف مالی مستقل در قانون بودجه سنواتی جهت طرح‌های غیر خودگردان فاقد وجاهت قانونی و فراتر از سطح دستورالعمل است.</p>	<p>ب) برای پیش‌بینی منابع خرید محصول پروژه، دو مکانیسم عملیاتی به شرح زیر قابل استفاده است: دریافت بهای محصول پروژه از کاربران نهایی توسط سرمایه‌گذار در طرح‌های خودگردان در نظر گرفتن ردیف مالی مستقل در قانون بودجه سنواتی جهت طرح‌های غیر خودگردان (با اولویت تخصیص)</p>
<p>این تبصره به فراهم کردن سازوکار ایجاد صندوق مالی تضامین مشارکت عمومی - غیردولتی از سوی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی اشاره شده که جدای از مشخص نبودن تعریف این صندوق، مطابق با ظرفیت دستورالعمل نیست و نیاز به مصوبه مجلس دارد. به علاوه قاعدتاً صندوق مورد اشاره نیاز به بازه زمانی چندساله دارد تا بتواند منابع مورد نیاز برای وظایف مورد نظر را جمع‌آوری نماید. به‌طور کلی مشخص نیست در صورت وجود این صندوق با چه سازوکاری منابع مالی مورد نیاز تأمین می‌گردد.</p>	<p>تبصره «۲»: در صورت عدم تحقق منابع مالی پیش‌بینی شده در این مکانیسم‌ها، سازمان سازوکار ایجاد صندوق مالی تضامین مشارکت عمومی - غیردولتی (با رعایت فرآیند قانونی تأسیس صندوق) را فراهم می‌آورد.</p>
<p>بر اساس ماده (۵۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰ وزارتخانه‌ها و مؤسسات مشمول این دستورالعمل مجاز به خرید و فروش محصول و کالا نمی‌باشند. لذا این امر نیازمند مجوز قانونی از مجلس است. بسیاری از این مشوق‌ها نیازمند قانون می‌باشد (مانند مشوق‌های اجزای «۱»، «۲» و «۸»). بند «۶» نیازمند قانون است و در ظرفیت دستورالعمل نیست. برای مثال اجزای «۷» و «۸» مغایر مواد (۴) و (۵) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت هستند.</p>	<p>ماده (۹) - مشوق‌های قراردادهای واگذاری</p> <p>در راستای تسهیل امور واگذاری پروژه، سرمایه‌پذیر می‌تواند مجوزها و مشوق‌های ذیل را به سرمایه‌گذار و یا شرکت پروژه ارائه نماید. این مشوق‌ها تنها در صورتی برای سرمایه‌پذیر تعهدآور است که در مفاد قرارداد واگذاری پروژه پیش‌بینی شده و سازوکار آن مشخص باشد.</p> <ol style="list-style-type: none">۱. ارائه تضمین خرید محصول بخشی از ظرفیت یا کل ظرفیت تولید با موافقت و تعهد سازمان یا سازمان استانی حسب مورد۲. اجازه توثیق پروژه و قرارداد آن و تضامین خرید محصول جهت اخذ تسهیلات از بانک‌ها و صندوق توسعه ملی۳. حمایت از صدور مجوز صادرات محصول۴. ارائه کمک‌های فنی و یا در اختیار قرار دادن زیرساخت‌های بخش عمومی۵. تعدیل نرخ خرید محصول براساس شاخص بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران۶. تضمین پرداخت مابه‌التفاوت قیمت محصول در صورتی که بهای فروش محصول کمتر از قیمت خرید تضمینی یا قیمت تمام شده باشد. که با موافقت و تعهد سازمان یا سازمان استانی حسب مورد انجام می‌شود۷. امکان فروش گواهی ظرفیت تولید در بازارهای مالی توسط سرمایه‌گذار

نظر کارشناسی	متن ماده
	<p>۸. امکان استفاده از درآمد حاصل از فروش گواهی انتشار عدم آلاینده‌های زیست‌محیطی</p> <p>۹. همکاری و تسهیل در صدور مجوز احداث و بهره‌برداری از تأسیسات جانبی اقتصادی در پروژه حسب مورد با حفظ کاربری اصلی پروژه</p> <p>۱۰. تعهدات سرمایه‌پذیر شامل پرداخت‌ها و پرداخت‌های آتی قرارداد از طریق گشایش اعتبار اسنادی و مقدم بر سایر پرداخت‌های دستگاه اجرایی از محل پیش‌بینی اعتبارات و منابع دستگاه‌ها و ردیف‌های مصوب مربوط در قوانین بودجه سنواتی، تأمین و پرداخت می‌گردد.</p> <p>۱۱. واگذاری امتیازات، حقوق، مستحقات، منافع و تعهدات پروژه به اشخاص ثالث که صلاحیت آن توسط سرمایه‌پذیر تأیید شده است.</p> <p>۱۲. کمک به دریافت فاینانس خارجی و تسهیلات بانک‌های توسعه‌ای مانند بانک جهانی، بانک توسعه اسلامی، بانک اکو و سایر نهادهای مالی بین‌المللی</p> <p>۱۳. دستگاه اجرایی می‌تواند معادل اعتبار اختصاص یافته به طرح در سال جاری را، بر اساس قانون بودجه و در سقف تخصیص اعتبار به‌عنوان تسهیلات اعتباری با در نظر گرفتن دوره ساخت و بهره‌برداری از پروژه حداکثر در سقف ده سال با نرخ سود مشارکت رشته مذکور در بانک‌های تجاری و تخصصی منطبق با نرخ مصوب اعلامی شورای پول و اعتبار، از طریق بانک عامل در اختیار سرمایه‌گذار قرار دهد.</p>
	<p>ماده (۱۰) - تضامین قراردادهای واگذاری</p> <p>تضامین طرفین قراردادهای واگذاری در چارچوب موافقتنامه قرارداد ابلاغی و راهنمای مرتبط سازمان و حسب مورد هر قرارداد تعیین می‌شود.</p>
	<p>ماده (۱۱) - دستورالعمل‌ها، راهنماها و کاربرگ‌ها</p> <p>سازمان موظف است نسبت به تهیه و ابلاغ دستورالعمل‌ها، راهنماها و کاربرگ‌های همسان لازم و ارائه راهکارهای اجرایی و تبیین قوانین و مقررات و پاسخ به ابهامات سرمایه‌پذیر و سرمایه‌گذار اقدام نموده و سازوکار لازم را جهت آموزش دستگاه‌های سرمایه‌پذیر فراهم آورد.</p>
<p>واژه «که» اضافی است.</p>	<p>ماده (۱۲) - این دستورالعمل که در ۱۲ ماده و ۳۰ تبصره به تصویب شورای اقتصاد رسید و جایگزین مصوبه شماره ۱۴۲۶۰۰ مورخ ۱۳۹۴/۷/۴ شورای اقتصاد می‌گردد.</p>

دستورالعمل ارائه شده ضمن اینکه دارای برخی نقاط مثبت قابل توجه است، لازم است که مشکلات عمده آن مرتفع گردد. از جمله نقاط قوت دستورالعمل جدید عبارتند از:

- حذف کارگروه ساماندهی مرکزی و استانی،
 - حذف امکان خرید طرح‌های عمرانی توسط شرکت‌های دولتی،
 - حذف روش مبهم فروش طرح‌ها تحت عنوان «مذاکره رقابتی»،
 - حذف روش‌های مبهم ارزشگذاری پروژه (ارزش جاری و ارزش جزئی و...)
 - حذف ماده مربوط به تأسیس نهاد تنظیم مقررات توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی.
- جهت رفع مشکلات مورد نظر اولویت اول آن است که لایحه خاص در این مورد از طرف دولت تهیه و به تصویب مجلس برسد.

الف) انتقادات وارد بر دستورالعمل

عمده مشکلات دستورالعمل در سه محور زیر قرار می‌گیرند:

۱. ابهام و تعارضات قانونی،
 ۲. نقض برخی قوانین مهم،
 ۳. ورود به مسائل فراتر از حوزه شمول دستورالعمل،
 ۴. عدم استفاده از سازوکارهای اطلاع‌رسانی نوین جهت شفاف‌سازی و کاهش فساد.
- برای مثال بندهای «۱۳»، «۱۴»، «۱۸» و «۱۹» ماده (۱)، تبصره‌های «۱۱» و «۱۳» ماده (۲) و همچنین ماده (۳) دچار برخی ابهامات هستند. همچنین در برخی موارد این دستورالعمل با برخی قوانین مادر مانند قانون برگزاری مناقصات و قانون برنامه و بودجه در تناقض و تعارض است. برای مثال ماده (۴) دستورالعمل که یک ماده مهم در واگذاری پروژه هاست به غیر از نقاط ابهامی که در متن گزارش به آنها اشاره شده است، عملاً فرآیند تعریف شده در قانون برگزاری مناقصات را در نظر نگرفته و یک فرآیند ناقص جایگزین تعریف کرده است.

ورود به حوزه‌هایی فراتر از حوزه شمول دستورالعمل نیز از دیگر مشکلات قابل احصا برای این دستورالعمل است. در این رابطه می‌توان به تبصره «۲» و «۴» ماده (۶)، بندهای «ج» و «د» ماده (۷)، تبصره «۲» ماده (۸) و همچنین برخی بندهای ماده (۹) فراتر از حد دستورالعمل بوده و نیازمند تصویب قانون هستند. به علاوه یکی دیگر از مشکلات این دستورالعمل عدم استفاده از بسترهای اطلاع‌رسانی نوین مانند پایگاه‌های اینترنتی جهت شفاف‌سازی و تسریع در فرآیند اطلاع‌رسانی و استفاده از روش‌های سنتی اطلاع‌رسانی مانند روزنامه رسمی است.

ب) ضرورت تصویب قانون ساماندهی طرح‌های عمرانی

همان‌طور که ملاحظه می‌شود، این دستورالعمل و نسخه پیشین آن با مشکلات متعددی مواجه هستند. به علاوه باید در نظر داشت که این دستورالعمل‌ها در راستای واگذاری طرح‌ها تهیه شده‌اند که امری مثبت تلقی می‌شود. اما باید در نظر داشت که ساماندهی طرح‌های عمرانی که یکی از راهبردهای آن واگذاری طرح‌های به بخش خصوصی است نیازمند برخی اصلاحات قانونی است که در سطح دستورالعمل قابل انجام نیستند. برای مثال می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱. قانونمند و محدود کردن تصویب طرح‌های جدید،
 ۲. میزان و نحوه ارائه تخفیف در فروش پروژه‌ها،
 ۳. تشکیل صندوق مالی تضامین مشارکت عمومی خصوصی،
 ۴. تشکیل صندوق پروژه و بورس طرح‌های عمرانی،
 ۵. در نظر گرفتن ردیف بودجه جهت کمک به پروژه‌های واگذار شده به بخش خصوصی،
 ۶. اصلاحات احتمالی قانون برگزاری مناقصات در صورت عدم تکافوی قانون مذکور.
- با توجه به این نکات پیشنهاد می‌شود دستورالعمل فوق ملغی شده و دولت در اسرع وقت لایحه‌ای جهت ساماندهی طرح‌های عمرانی ارائه کند. این لایحه می‌تواند علاوه بر بحث واگذاری طرح‌ها و مشارکت بخش خصوصی، مباحث دیگری مانند توقف طرح‌های فاقد اولویت را نیز مورد توجه قرار دهد. لذا اولویت اول لغو دستورالعمل فوق و ارائه لایحه جامع مربوطه می‌باشد.

ج) ضرورت اصلاح دستورالعمل در صورت ابقای آن

در صورت اصرار بر این دستورالعمل پیشنهاد می‌شود اصلاحات زیر انجام گیرد:

۱. جهت واگذاری طرح‌ها از پتانسیل قانون برگزاری مناقصات استفاده شده و موادی از دستورالعمل که ناقص این امر هستند، حذف شوند. استفاده از قانون مذکور هم کارآیی واگذاری‌ها را نسبت به دستورالعمل فعلی افزایش می‌دهد و هم موجبات بروز فساد را کاهش می‌دهد.
۲. برخی وظایفی که برای سازمان مدیریت دیده شده، بسیار مبهم بوده و زمینه را برای اختلاف بین‌دستگاهی و سخت شدن فرآیند واگذاری فراهم می‌کند، که باید حذف یا اصلاح شوند.
۳. فرآیند انتخاب سرمایه‌گذار بعضاً توسط دو سازوکار موازی و با معیارهای مالی معیوب انجام می‌شود که باید مورد بازبینی قرار گیرند.
۴. فرآیند کاری کارگروه واگذاری با توجه به حجم بالای پروژه‌ها مورد بازبینی قرار گیرد. افزایش مدت زمان بررسی طرح‌ها توسط کارگروه و همچنین تکثر در کارگروه‌های واگذاری به این امر می‌تواند کمک کند.
۵. به‌طور جدّ پیشنهاد می‌شود فرآیندهای در نظر گرفته شده در دستورالعمل کاملاً شفاف شود. برای مثال اسناد تهیه شده برای طرح‌ها و واگذاری آنها و نظرات کارگروه‌های مختلف و همچنین فراخوان

واگذاری پروژه‌ها با استفاده از سایت اینترنتی که برای این امر در نظر گرفته می‌شود کاملاً شفاف و در معرض دید عموم قرار بگیرد.

منابع و مأخذ

۱. قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی.
۲. قانون برگزاری مناقصات.
۳. قانون الحاق برخی از مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲).
۴. گزارش «نقد و بررسی دستورالعمل شرایط واگذاری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (ویرایش اول)»، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، شماره مسلسل ۱۴۸۵۲،
۵. اصلاح دستورالعمل شرایط واگذاری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مصوب شورای اقتصاد در جلسه مورخ ۱۳۹۵/۳/۱۸.

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۴۹۸۷

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: نقد و بررسی اصلاحیه دستورالعمل شرایط واگذاری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

نام دفتر: مطالعات بخش عمومی

تهیه و تدوین کنندگان: داریوش ابوحمزه، شهرام حلاج‌نیشابوری

ناظر علمی: رضا زمانی

متقاضی: معاونت پژوهش‌های اقتصادی

ویراستار تخصصی: _____

ویراستار ادبی: _____

واژه‌های کلیدی: _____

تاریخ انتشار: ۱۳۹۵/۶/۳